

Ahıska'ya Dönüş Üzerine Düşünceler

 Sevinç ALİYEVA

2007 senesinde Gürcistan'da kabul edilen yasaya göre, Ahıska Türklerine Gürcistan'a geri dönüş hakkı verilmiştir. İsteyenler, herhangi bir devlet desteği olmadan, kendi imkânlarıyla gidip Gürcistan'ın istediği bölgesine yerleşebilirler. Bu kanuna göre geri dönmek isteyen insanların yapması gereken bazı şartlar var. Gürcü diline tercüme ettirilip ilgili makama sunulması gereken bazı evraklar var.

Ancak şu bir gerçektir ki bu yasa Ahıska Türklerini memnun etmemiştir. Nitekim geri dönüş şartlarında bazı noktalar kabul edilebilir değildir. Bu şekilde olursa da Ahıska Türklerinin sadece bir kısmı döner Gürcistan'a. Gürcistan'a diyorum, çünkü bu yasaya göre Ahıska Bölgesine değil Gürcistan'a geri dönme hakkı verilmiştir.

Her millet gibi Ahıska Türklerinin de ana vatanları var ve herkesin nasıl hakkı varsa kendi vatanında yaşamaya Ahıskalıların da böyle arzu ve istekleri var. Hele bir de 65 sene içerisinde üç defa sürgün edilmişseniz, herkesten çok arzu edersiniz.

Şüphesiz ki herkes kendi vatanında doğmak, yaşamak ve ölmek ister. Bu yasa çıkınca herkes seve seve kalkar Gürcistan'a gider diye düşünenler çoktur aramızda, ancak bu yasanın öngördüğü şartlar çerçevesinde geri dönüş çok zorlaşıyor.

64 sene önce hiçbir sebep açıklanmadan Orta Asya'ya ve Sibirya'ya sürgün edildiler. Bu sürgün sırasında binlerce kayıp verdiler. Eli silâh tutan bütün erkekleri savaşa gönderdiler. 1956'da Kafkasya'dan sürülen tüm halklara ana vatanlarına geri dönme hakkı verildi. Kırılan onurlarından dolayı özür dileyip yaraları sarılmaya çalışıldı. Yalnız Ahıska Türkleri ile Kırım Tatarları hariç!

Halen eski SSCB ülkelerinde dağınık şekilde yaşayan Ahıska Türkleri, artık ABD'ye kadar dağılmışlardır. Hiç şüphesiz artık bir yerde toplanıp yaşamayı, vatan özlemini bitirmeyi onlardan çok isteyen olamaz. Gürcistan'a geri dönüş yasasına göre müracaatlar, 1 Ocak 2008-31 Aralık 2008 tarihleri ara-

sında, Gürcistan büyükelçiliklerine ve konsolosluklarına yapılacaktır. 2008 yılının ekim ayına gelmiş olduğumuz halde, yani sürenin bitimine az bir süre kalmış olmasına rağmen geri dönüş için az miktarda başvuru olduğu anlaşılmaktadır.

Bu sayının az olma sebeplerine gelince, en baştan da söylediğim gibi kanunda bazı şartlar kabul edilebilir değildir. Ama bu tek sebep değildir. Öyle anlaşılıyor ki halkın tabanına inip bu kanun anlatılmamıştır. Halkın bir çoğu kulaktan dolma haberlerle yaşıyor. Yani şu bir gerçektir ki, ciddi anlamda bir organizasyon sorunu vardır. Önce Gürcistan devleti tarafında sonra da biz Ahıskalılar arasında.

Böyle önemli konularda mutlaka anketler yapılmalı, halkın tavanından tabanına kadar herkesin fikri araştırılmalıdır. Düşüncelerinin kesin sebepleri bilinmelidir. Ama maalesef her iki taraf da varsayımlarla hareket etmektedir. Görüştüğüm bazı kişiler, bırakın neden bahsettiğini, bu kanunun varlığından bile habersizler!

Genel olarak bakıldığında şart ne olursa olsun, Ahıskalı nüfusun yaşlı kesmi vatana dönme tarafı. Ancak orta yaşlı ve genç nüfus Gürcistan'daki ekonomik durumu da göz önünde bulundurarak geri dönme konusunda karmaşık duygu ve düşünceler içinde kalıyorlar. Bunlara vatani, Ahıska'yı anlatmak, tanıtmak gerekir. Sadece şiirlerle, türkülerle, hikâyelerle olmuyor. Gerekirse Ahıska'ya geziler düzenlemeliyiz. Bir Ahıska Türkü olan her genç orada yaşamak istemese de, mutlaka kendi anavatanını görmelidir, bilmelidir, tanımalıdır.

Peki bu yolda yapılacak çalışmalarını kim organize edecek? Tabii ki sivil toplum kuruluşları. Ama bizde öyle dernek, cemiyet, vakıf vs. var mı ki... Derneklerin durumu belli. Zamanlarını, fikirlerini Ahıska Türklerinin sorunlarına vermeleri gerekirken nelerle uğraştıklarını bilmeyen mi var... Birbirlerine destek olacakları yerde birbirlerinin ayıplarını bulmak için tüm imkânlarını seferber etmektedirler. Bu anlayışla, bu halk daha çok belâlar yaşar ve daha çok

haksızlığa uğrar. O duruma getirildik ki yıllardır acı, adaletsizlik, haksızlık, aşağılanma hepsini gördük; hepsine karşı birlik olarak dayandık, birbirimize sahip çıktık. Ama artık birbirimize inanamaz duruma geldik. Bu mücadele şerefli başlamıştı ve şerefli bitmeliydi. Kimin nerden geldiği, kim olduğu belli olmayan kişilerin eline kalmadan. Çaresiz bir halkın haysiyetini hiç kimsenin kendine geçim kaynağı yapmaya hakkı yoktur. Bu, yıllardır süren bir olaydır. Bu güne kadar hep gizlendi, bu bizim ayıbımız içimizde çözülmeli dedik. Ama bu ayıp sadece bizim içimizde kalmadı devletin organlarına kadar uzadı gitti. Rüşvet mi, sahte evrak mı ne dersenez var. Madem ki biz sahipsiz bir halkız ve Türkiye'yi kendi vatanımız olarak görmüşüz, kırmızı ay yıldızlı bayrağı kendi bayrağımız bilmişiz, bizi dinlemek, derdimize derman olmak da en başta Türkiye'ye düşer.

Vatan, biz evlâtlarıyla vatandır. Vatani olmayan bir millet, millet değildir. Her şerefli halkın mutlaka bir vatani vardır. O halk ister orada yaşasın ister başka yerde yaşasın. Bu bizim için bir onur savaşıdır, iyi veya kötü şart ne olursa olsun Ahıska Türklerinin vatanıdır ve oraya dönmek bizim en tabii hakkımızdır.

Şimdi önümüze çıkan vatana dönme imkânını iyi değerlendirmek lâzım. Ben orda Gürcü dilini konuşmam diyerek Ahıska'ya dönmek ahmaklıktır. Amerika'ya gidenler nedense ben Amerikan dilini konuşacaksam Amerika'ya gitmem demediler; ya da nene dedelerimiz sürgün edilirken ben bundan sonra Rus dilini konuşacağım diye kendilerini asmadılar. Hani ki bir nevreşimle kendilerini assaldardı da, biz de bu günlerde olup vatansızlığı yaşamasaydık. İşte bunlar imkânsız şeylerdi. Şimdi bizim böyle su-

dan sebeplerle vatana geri dönüşü kabul etmememiz düşünülemez.

Sürekli taşınmaktan artık yorulduk diyorlar. Haklılar da... Bir düşünsenize bir mahalleden başka mahalleye taşınırken ne sıkıntılar çekiyorsunuz... Buradaysa bir ülkeden başka bir ülkeye sürgün edilen halk var! Her seferinde dilini, örfünü, âdetini, kültürünü, düzeni bilmediğiniz bir ülkeye gidiyorsunuz. Her şeye sıfırdan başlıyorsunuz, ama sürekli içinizde bir korkuyla buradan ne zaman sürgün edileceğim korkusuyla yaşıyorsunuz; geleceğiniz hakkında umutlar beslemekten bile çekiniyorsunuz... Bu duyguları her Ahıskalı yaşıyor.

Ne olursa olsun herkesin mutlaka bir devleti olmalıdır. Şimdi bazıları diyor ki, bu şartlarda biz geri dönmeyiz. Halbuki Gürcistan'ın çıkardığı bu kanun bir başlangıçtır. Başka ülkelerde yaşayıp, Gürcistan devletine bize şu hakkı, bu imkânı ver diyemeyiz. Bazı haklar talep etmemiz için Gürcistan'da yaşıyor olmamız gerekir. Gürcistan'ın içerisinde yaşadıkdan sonra bazı haklar talep edilmeye başlanır. Zaten o ülkenin maddî durumu bellidir. Bir de yeni Rusya ile arasında bir gerginlik yaşanmıştır. Gürcistan, Ahıskalılara maddî imkânlar sunamasa da manevî olarak gönül almalı ve daha sıcak davranmalıdır. Bilinmeli ki, yaşanmış bir tarih vardır ve Ahıska, Ahıskalıların vatanıdır. Bunu hiç kimse inkâr edemez. Olaylara biraz ciddi açıdan bakarak bu insanların çektiklerini göz önüne getirerek herkes üstüne düşeni yapmalıdır. Bize düşen görev de vatanımıza sahip çıkmaktır. Orası Gürcülerin elinde olsa da, birkaç Ermeni yaşasa da Müslümanlar eziliyor olsa da, o vatan bizimdir; biz de o vatanın evlâtlarıyız. Vatanımıza sırtımızı dönmeyiz. **Ahıska, kollarını açmış 64 sene önce zorla ayrıldığı evlâtlarını beklemektedir**

